

KOPŠANAS DARBU PLĀNS

Nr. p.k.	Veicamā darbība	Veicamās darbības raksturojums	Aktivitātes uzsākšanas laiks, prioritāte
1.	Koku kopšana	Lai saglabātu dendroloģiskās vērtības nepieciešams, stingri vadīties pēc izstrādātā koku novērtējuma, skatīt pielikumu "Koku novērtējuma tabula". Primārais uzdevums aizsargājamā teritorijā ir saglabāt un kopt esošās vērtības – izcilos un vērtīgos kokus, kā arī dižkokus. Sakopjot saglabājamos kokus, lielos sausos zarus nenožāgē pie stumbra, bet atstāj sausu stubeni drošā garumā. Arī šādi tiks palielināts atmirušās koksnes daudzums parkā. Primāri jāsakopj bīstamie koki (A! Prioritāte), kā arī koki gar intensīvi lietotiem ceļiem un taciņām, atpūtas zonām, soliņiem (skatīt 12. un 16. attēlu).	Teritorijā esošajām dendroloģiskajām vērtībām un īpaši aizsargājamiem dabas objektiem – aizsargājamie koki (dižkoki), rekomendētie kopšanas darbi ir norādīti "Dendroloģisko stādījumu novērtējuma tabula" sadaļā - kopšanas darbi. Kokiem kuriem kopšanas darbu prioritāte ir "A!" un "A" ir nepieciešams veikt rekomendētos sakopšanas darbus, lai palielinātu šo koku dzīvotspēju, samazinātu koka iespējamo apdraudējumu, neatkarīgi no to augšanas vietas, pārējiem kokiem kopšanu ir pieļaujams neveikt.
2.	Koku nozāģēšana	<p>Ja tiek veikta dendroloģiskā stādījuma koku sakopšana, tajā skaitā - bīstamo koku nozāģēšana pēc SIA "LABIE KOKI eksperti" koku novērtējumā sniegtajām rekomendācijām, parka ziemeļaustrumu daļā aiz muižas nozāģētos kokus no teritorijas nedrīkst aizvēkt, tie novietojami turpat teritorijā un saglabājami kā kritālas. Ja tas saskan ar parka ainavisko attīstību (turpmāk izstrādājamiem dokumentiem), šos nozāģētos kokus iespējams saglabāt parkā sagarumotā veidā, sakrautus grēdās, kas lēnām sadalīsies un apaugs ar sūnām. Koku nozāģēšanu var veikt jebkurā sezonas laikā.</p> <p>Parka dienvidrietumu daļā, kur veikta intensīva kopšana, ainavisku apsvērumu dēļ, nozāģētos kokus var pārvietot uz ziemeļaustrumu daļu vai arī izvākt. Taču arī šajā parka daļā saglabājami vecie, dobumainie koki.</p> <p>Zem liela diametra koku vainagu projekcijām nereti saauguši 1. lieluma koku sējeņi, kas perspektīvā mehāniski bojās to vainagu un kokam tiks samazināts tā mūžs. Lielo koku vainagu projekcijā izzāģējami sējeņi.</p> <p>Ieteicams nozāģēt egles muižas pils priekšā, jo tās ir gan sliktā fiziskajā stāvoklī, gan arī vizuāli aizsedz skatu uz ēku un, visticamāk, ir vēlāku gadu papildinājums oriģinālajam parka plānojumam (skatīt 8. pielikumu).</p>	<p>Koku kopšanu var veikt jebkurā laikā; koku nozāģēšanu var veikt jebkurā sezonas laikā, izņemot putnu ligzdošanas laikā no 15.04.-30.06.</p> <p>Darbu veikšana jāaskaņo ar Dabas aizsardzības pārvaldi.</p> <p>Veicot parka kopšanu.</p>
3.	Koku stādījumu atjaunošana	<p>Parka kokaudzē divas bieži sastopamas koku sugas ir parastais osis un parastā goba. Paredzams, ka lielākā daļa abu šo sugu koki tuvākajās desmitgadēs ies bojā Latvijā aktuālo koku slimību dēļ. Bojāgājušo koku vietā rekomendējoši izvēlēties citus vietējas izcelsmes lapu kokus - parasto vīksnu, parasto liepu, parasto ozolu u.c.</p> <p>Atsevišķās zonās, kur dabiski izveidojušās koku grupas (sējeņi), veidot dabisko atjaunošanu (jauno koku paaudzi) – retinot sējeņus un saglabājot perspektīvākos sējeņu eksemplārus (skatīt 14. attēlu).</p>	<p>Turpmāk, pēc nepieciešamības apsekojot teritoriju un atzīmējot pilnībā augtspēju zaudējušos kokus, tiek pieņemts lēmums par to ciršanu. Darbi tiek veikti pēc pašvaldības atļaujas saņemšanas. Darbu veikšana jāaskaņo ar Dabas aizsardzības pārvaldi.</p> <p>Veicot parka kopšanu. Retināšanas darbus var veikt jebkurā sezonas laikā. Darbu veikšana jāaskaņo ar Dabas aizsardzības pārvaldi.</p>

		Izveidotā rekonstrukcijas projekta sastāvā jaunu koku stādīšana netiek iekļauta/ paredzēta. Jaunu koku stādīšana paredzama, izveidojot un ar Dabas aizsardzības pārvaldi saskaņojot apstādījumu plānu.	Pēc apstādījumu plāna saskaņošanas ar Dabas aizsardzības pārvaldi. Stādīšanai vēlmais laiks: <ul style="list-style-type: none"> • konteinerstādus - visu cauru gadu; • kailsakņus – veģetācijas sezonas sākumā vai beigās, bezlapu periodā.
4.	Koku saglabāšana	Parkā būtiski saglabāt vecus, dobumainus kokus. Dobumi ir mājvieta daudzām, tajā skaitā, īpaši aizsargājamām sugām, piemēram, visu Latvijā sastopamo sugu sikspārņiem, dzeņveidīgajiem un mazajiem dobumperētājiem.	Aktivitāte uzsākama pēc iespējas ātrāk.
5.	Atbrīvošanās no agresīvajām un invazīvajām augu sugām	Agresīvi augošās krūmu grupas nepieciešams ierobežot (izcirst), piemēram, baltā grimoņa <i>Cornus alba</i> izplatību teritorijas ziemeļaustrumu pusē. Lielāko daļu krūmu nepieciešams izcirst, taču var saglabāt, kopt un veidot ainaviskus atsevišķus krūmu pudurus. Krūmu ierobežošana veicama 2 reizes gadā. Saglabājamās krūmu pudurus pavasarī atsēdina līdz ~30 cm augstumam, cērp 2 reizes gadā (skatīt 13. un 14. attēlu).	Darbus veikt kokkopja – arborista vai ainavu arhitekta vadībā.
		Pīlādžlapu sorbārijas <i>Sorbaria sorbifolia</i> izplatību pie muižas terases jāierobežo krūmus apgriežot un, ja iespējams, izrokot krūma saknes. Kā dendroloģisku dažādību krūmu var saglabāt, taču parku apsaimniekojot, krūma izplatībai jāpievērš īpaša vērība (skatīt 17. attēlu un 8. pielikumu).	
		Mazāk agresīvajām krūmu grupām nepieciešams saglabāt un veikt kopšanas darbus.	
		Nav pieļaujama potenciāli invazīvā auga puķu spriganes turpmāka izplatība. To nepieciešams nopļaut pirms ziedēšanas un sēklu izplatības. Vēlama vairākkārtēja pļauja sezonā. Nopļautie laksti jāsavāc un jāaizvāc, jo saglabājot lakstus uz vietas, tie kavē citu sugu izplatību. Teritorijā veidojas monokultūra. Vietās, kur nav iespējams piekļūt ar pļaušanas tehniku, augi jāizrauj ar rokām. Jānodrošina, lai arī apkārtējās teritorijās notiek mērķtiecīga cīņa ar šo sugu (skatīt 15. attēlu un 8. pielikumu).	
6.	Celiņu malu apstādījumu zonu kopšana	Teritorijas taciņas kopt vadoties pēc pievienotā 17. attēla. Teritorijas kopšana jāveic pakāpeniski.	Saskaņā ar rekonstrukcijas projektu.
7.	Dīķu kopšana	Vēlams sakārtot dīķu sistēmu, lai neveidotos pārmitras un purvainas vietas (skatīt 8. pielikumu). Dīķu apauguma noņemšana un tīrīšana, nemainot dziļumu, veicama saskaņojot ar Dabas aizsardzības pārvaldi. Padziļināta tīrīšana un formas korigēšana veicama pēc detalizēta būvprojekta izstrādes.	Darbu veikšana jāaskaņo ar Dabas aizsardzības pārvaldi.
8.	Teritorijas labiekārtošana (projektēšana)	Labiekārtojuma plāna projektēšana izvērtējot vēsturisko situāciju (izpēti) un esošo situāciju (esošās situācijas izvērtējumu).	Pēc teritorijas mērķa un funkcijas apzināšanas un definēšanas.
		Ņemot vērā, ka par Ilzenes parka ainavu vēsturisku ilustratīvu materiālu praktiski nav, izstrādājot parka labiekārtojuma plānu, ieteicams izpētīt un iedvesmu smelties no citu Vidzemes tā laika parku vēsturiskajiem plāniem un zīmējumiem (piem., Cēsu pilsmuižas parks).	

		<p>Iespējams atjaunot vēsturisko celiņu krustpunktu, kas redzams gan 3., gan 8. pielikumā.</p> <p>Aizsargājamo dendroloģisko stādījumu "Ilzenes parks" teritorijā projektēšanas darbi jāveic kopā ar kokkopi – arboristu, saņemot rekomendācijas par veicamajiem koku aizsardzības pasākumiem. Izstrādājot labiekārtojuma plānu, nepieciešams ievērot koku aizsardzības pasākumus, aizsargājot koku sakņu sistēmu (kritiskajā, minimālajā un optimālajā sakņu aizsardzības zonā sniegt risinājumus), stumbru un vainagu. Aizsardzības pasākumi būvniecības laikā izstrādājami pirms un projektēšanas darbu gaitā.</p>	
9.	Teritorijas labiekārtošana (būvniecība)	<p>Aizsargājamo dendroloģisko stādījumu "Ilzenes parks" teritorijā nepieciešams pirms būvniecības darbiem saņemt atzinumu no kokkopja – arborista, kas apliecinātu un uzraudzītu būvniecības procesu, ka paredzētā būvniecība neietekmēs dabas vērtību dzīvotspēju un pastāvēšanu ilgtermiņā.</p> <p>Ja kādā no zonām esošo koku vainaga projekcijā vai tiešā tā tuvumā tiks plānotas gājēju takas, ceļa brauktuves un vietas ar palielinātu cilvēka klātbūtni, nepieciešams koku novērtēšanu veikt atkārtoti (koku novērtējums, ja netiek veikti plānotie kopšanas darbi, atsevišķiem kokiem var būtiski mainīties 3-5 gados) un atsevišķi izstrādājams kopšanas plāns norādot katram indivīdam nepieciešamos sakopšanas darbus un to apjomus. Pārējiem kokiem nav nepieciešams veikt akūtus sakopšanas darbus, ja netiek attīstīta teritorija koku tuvumā.</p>	<p>Pēc labiekārtojuma projekta izstrādes.</p> <p>Pirms būvniecības darbu uzsākšanas.</p>
10.	Informatīvo zīmju izvietošana	Saglabāt sabiedrības izglītošanas funkciju, iepazīstinot ar teritorijas dabas, ainaviskajām un kultūrvēsturiskajām vērtībām.	Pēc iespējas ātrāk
11.	Saskaņošana un informācijas aprīte	Jebkuri labiekārtojuma, būvniecības vai kokaugu stādīšanas darbi teritorijā saskaņojami ar Dabas aizsardzības pārvaldi.	Plānojot darbus.